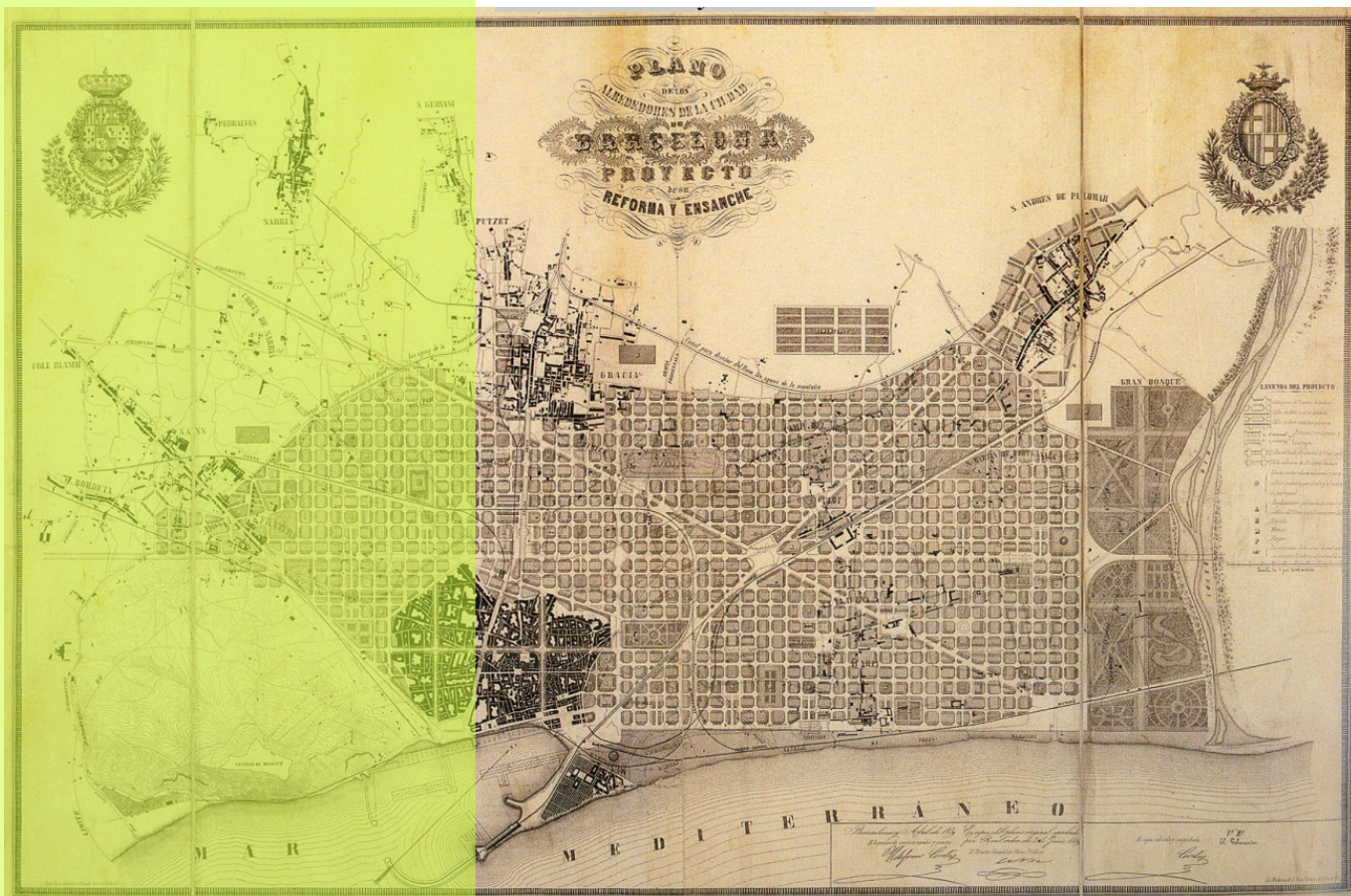

GUIA TEMÀTICA

ARQUITECTURA DE BARCELONA

BIBLIOTECA ETSAB
DESEMBRE 2016

Pla Cerdà: Eixample de Barcelona

[Font de la imatge de la portada: Wikipedia]

PLA CERDÀ: EIXAMPLE DE BARCELONA

SUMARI

Llibres.....	3
Revistes.....	5
Tesis doctorals	7
Tesines	7
Projectes final de carrera	8
Vídeos	8
Cartografia	8
Pàgines web	8
Altres biblioteques i arxius on trobar informació	8
Altres guies temàtiques d'interès.....	9
Per actualitzar i ampliar informació a bases de dades i catàlegs.....	9

Llibres

[12 tesis en relació al procés de transformació de l'eixample Cerdà de Barcelona](#). Barcelona: Edicions ETSAB, 2010

ARAGÓ, Lluís Maria. [El Creixement de l'Eixample: registre administratiu d'edificis: 1860-1928](#). Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Barcelona, 1981

BAREY, André. [Barcelona: de la ciutat pre-industrial al fenomen modernista](#). Barcelona: COAC, 1980.

[Cerdà: Ciudad y territorio: una visión de futuro](#). Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca. Madrid: Electa, DL, 1994.

[Cerdà: las cinco bases de la teoría general de la urbanización](#). Madrid: Electa España, 1996.

[Cerdà: pionero del urbanismo moderno](#). Barcelona: Institut d'Estudis Territorials: Generalitat de Catalunya, Departament de política territorial y obres públicas; Madrid: Ministerio de Fomento, 1998.

[Cerdà: urbs i territori](#). Barcelona: Avui, Premsa Catalana, S.A., 1994.

[Cerdà: urbs i territori: una visió de futur](#). Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca. Madrid: Electa, 1994.

[Cerdà and the Barcelona of the future : reality versus project](#). Barcelona : Diputació de Barcelona CCCB, DL. 2010

[Cerdà i Barcelona : la primera metròpoli, 1853-1897](#). Barcelona: Ajuntament de Barcelona : Museu d'Història de Barcelona, 2010

[Cerdà i la Barcelona del futur : realitat versus projecte](#). Barcelona : CCCB, 2009

[Cerdà y Barcelona: la primera metròpoli, 1853-1897](#). Barcelona: Ajuntament de Barcelona : Museu d'Història de Barcelona, 2010

[Cerdà y la política práctica: organizar el territorio](#). 2a ed. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2010

[Ildefonso Cerdà: el hombre y su obra: edición de homenaje el Ayuntamiento de Barcelona, con motivo del centenario](#). Barcelona: Gráficos Baidán, 1959.

CERDÀ, Ildefons. [La Política pràctica: Cerdà i la Diputació de Barcelona](#). Barcelona : Diputació de Barcelona, 2009

CERDÀ, Ildefons. [Teoría general de la urbanización : y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona](#). Madrid: Imprenta Española, 1867.

CERDÀ, Ildefons. [Teoría general de la urbanización : y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona; Ildefonso Cerdà](#). Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, 1968-1971.

CERDÀ, Ildefons. [La Theorie generale de l'urbanisation](#). Paris: Eds. Du Seuil, 1979.

CERDÀ, Ildefons. [Teoría de la construcción de las ciudades : Cerdà y Barcelona](#). Madrid: Ministerio para las Administraciones públicas. Instituto Nacional de Administración Pública: Ajuntament de Barcelona, 1991.

CHOAY, Françoise. [La Règle et le modèle sur la théorie de l'architecture et de l'urbanisme](#). Paris: Du Seuil. 1980.

COLITA; PERMANYER, Lluís. [Els Interiors d'illa de l'Eixample](#). Barcelona: ProEixample, 2003.

[Els Colors de l'Eixample](#). Barcelona : l'Ajuntament, 1993.

COROMINAS I AYALA, Miquel. [Los Orígenes del Ensanche de Barcelona: suelo, técnica e iniciativa](#). Barcelona: Edicions UPC, 2002.

DE SIVO, Benito. DIAZ, Cesar. [Il Vasto a Napoli, el Ensanche de Barcelona : due realtà a confronto : progetto collaborativo: Architettura e tecniche costruttive tradizionali nell'area mediterranea = el contraste entre dos realidades : proyecto de colaboración: Arquitectura y técnicas constructivas tradicionales en el área mediterránea](#). Napoli: CITTAM, Università degli studi di Napoli Federico II; Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, DL 2001.

[L'Eixample](#). Barcelona: Viena: Columna, DL 1996.

[Estudi de L'Eixample](#). Barcelona: Ajuntament. Àrea d'Urbanisme, 1988.

ESTAPÉ, Fabià. [Vida y Obra de Ildefonso Cerdà](#). Barcelona: Península, 2001.

[La Formació de l'Eixample de Barcelona : aproximacions a un fenomen urbà](#). Barcelona: Fundació Caixa de Catalunya: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 1990.

GABANCHO, Patricia. [L'Eixample vist per 20 veïns](#). Barcelona: La Campana, 1990.

GALERA, Montserrat; ROCA, Francesc; TARRAGÓ, Salvador. [Atlas de Barcelona \[segles XVI-XX\]](#). 2ª ed. Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 1982

[Jornades de reflexió per revitalitzar l'Eixample 1es: 1997: Barcelona: La Pedrera, 28 i 29 de gener de 1997](#). Barcelona: ProEixample, 1997.

LACOSTA, Ruperto. [Paralelo entre el proyecto de ensanche de Barcelona de Antonio Rovira y Trías y el proyecto de Ildefonso Cerdà](#). Barcelona: Edicions de La Central, [2010]

[La Manzana como idea de ciudad: elementos teóricos y propuestas para Barcelona](#). Barcelona: 2C, 1982.

[Ordenanza de rehabilitación y mejora del Eixample: aprobació definitiva](#). Barcelona: l'Ajuntament, 1986.

PARICIO, Antoni. [Secrets d'un sistema constructiu: l'Eixample](#). Barcelona: Edicions UPC, 2001.

Accés al text complet en línia (restringit als usuaris UPC).

[Progetto urbano, un caso paradigmatico: Barcelona-Cerdà = Un ejemplo paradigmático de proyecto urbano: Barcelona-Cerdà](#). Milano: Libreria CLUP, 2005.

[La Rehabilitació de l'Eixample 1987-1991](#). Barcelona: Ajuntament Metro-3 DL 1993.

ROCA, Francesc. [Introducció a l'obra científica d'Ildefons Cerdà](#). S.I.: Afers, 2003

SAURA, Magda. [Història de l'Eixample: una metodologia de disseny](#). Barcelona: Edicions UPC, 1997.

[Accés al text complet en línia \(restringit als usuaris UPC\).](#)

SAURA, Magda. [Informe de la metodologia del Taller de rehabilitació de l'Eixample](#). Barcelona, UPC, ETSAB, 1984.

SEN, José M^a. [Reflexión sobre el ensanche Cerdà : una propuesta para el siglo XXI](#). Barcelona : Viena Ediciones, 2010

SERRATOSA, Albert; JANERAS, Sebastià. [Semiòtica de l'Eixample Cerdà](#). Barcelona: Proa, 1995.

SOLÀ-MORALES, Manuel de. [Cerdà: ensanche](#). Barcelona : Edicions UPC : Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, DL. 2010

[Treballs sobre Cerdà i el seu Eixample a Barcelona = Readings on Cerdà and the extension plan of Barcelona](#). Barcelona: Ajuntament, 1992.

També trobareu informació sobre les darreres actuacions urbanístiques a l'Eixample als llibres editats per l'Ajuntament de Barcelona – Àrea d'Urbanisme

Revistes

La Barcellona di Cerdà: elementi dell'Ensanche e costruzione dell'isoto = Cerdà's Barcelona : the elements of Ensanche and construction of the block. Dins: [Lotus](#), núm. 23 (1979), p. 76-94.

BOHIGAS, Oriol. En el centenario de Cerdà. Dins: [Arquitecturas Bis](#), Núm. 13-14 (Mayo- Jun. 1976), p. 40-43.

BOHIGAS, Oriol. En el centenario de Cerdà. Dins: [Cuadernos de Arquitectura](#), núm. 34 (1958), p.7-13.

[Accés al text complet en línia](#)

BOHIGAS, Oriol. El Ensanche Cerdà: la contestación tipológica. Dins: [A & V: Monografías de Arquitectura y Vivienda](#), núm. 11(1987), p. 6-11.

Cerdà: 1876-1976. Dins: [2C Construcción de la Ciudad](#), núm. 6-7 (Ene 1977).

[Accés al text complet en línia](#)

Cerdà, un pasado como futuro. Dins: [Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo](#), núm. 100 (Ene.- Feb. 1974).

[Accés al text complet en línia](#)

Cerdà y su influjo en los ensanches de poblaciones.. Dins: [Ciudad y Territorio, Estudios Territoriales](#). Vol. XXXI, tercera època, n. 119-120 (Primavera-Verano 1999)
Inclou: Las influencias recibidas y proyectadas por Cerdà; Cerdà geòmetra / Miquel Corominas; La influencia de Ildefonso Cerdà a la fundamentación jurídica de la urbanización / Martín Bassols Coma; Del ensanche urbano al `ensanche' territorial: de Cerdà a Cerdà / Alberto Serratosà; Cerdà y su influjo en los ensanches de poblaciones.

CIRICI, Alexandre. Significación del Plan Cerdà. Dins: [Cuadernos de Arquitectura](#), núm. 35 (1er. trim. 1959), p. 45-47.

[Accés al text complet en línia](#)

CODERQUE, Isabel. El Eixample de Cerdà: hacia la recuperación del espacio libre. Dins: [Barcelona. Metròpolis Mediterrànea](#); 1987, núm. 5: p. 45-49.

COROMINAS; Miguel. La attrezzature urbane e l'isolato dell'Addizione Cerdà. Dins: [Casabella](#) 1987 Sept., v.51, no.538, p.32-34.

COROMINAS, Miguel; CASTAÑERA, Isabel. El Chaflán en el ensanche barcelonés. Dins: [Jano](#), núm. 31 (Oct. 1975), p. 24-39.

Enlace de la zona de Ensanche con los pueblos agregados. Dins: [Anuario: Asociación de Arquitectos de Cataluña](#) (1903), p. 255-265

[Accés al text complet en línia](#)

FORT, Josep Ma; SARDÀ, Javier: De puerta en puerta: por el ensanche de Barcelona. Dins: [Diseño Interior](#), núm. 2 (Mar. 1991) p.58-75.

GARRUT, J.M. Ildefonso Cerdà, su ensanche y la sátira de ambos. Dins: [San Jorge](#), núm. 51 (Jul. 1963), p. 6-18.

GRAVAGNUOLO, Benedetto. Tradotto il Cerdà: alla origini dell'urbanistica moderna. Dins: [Casabella](#), Anno XLIX, n. 515 (1985), p. 40-41.

GUILLET, Josep Maria. Transformacions a l'Eixample. Dins: [Espais](#); 1992, núm. 36: p. 14-21.

[Accés al text complet en línia.](#)

MAGRINYÀ, Francesc. Gaudí-Cerdà: una contraposición sugerente. Dins: [Op.ingeniería y territorio: revista del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos](#), núm. 59 (2002), p. 84-91.

MESECKE, Andrea. Der "Ensanche" in Barcelona: die Entwicklung seit dem Plan von Ildefonso Cerdà. Dins: [Baumeister](#), 1986 Apr., v.83, no.4, p.64-67.

MONCLÚS, Francisco Javier. Ildefonso Cerdà and J. Cerdà and nineteenth century planning: recent publications. Dins: [Planning perspectives](#): 1997 July, v.12, n.3, p.361-367.

MORBELLI, Guiso. Ricostruendo il mosaico. Dins: [Storia urbana](#), 1993 Oct.-Dec., v.17, n.65, p.[5]-23.

PEREA; Jorge; MANSILLA, Jordi; ECHEVARRÍA, José Luis. Registro de diferencias experienciales en la malla Cerdà. Dins: [Quaderns d'Arquitectura i Urbanisme](#); 2004, núm. 243: p. 16-17.

[Accés al text complet en línia](#)

Los Planes de Barcelona 1. Dins: [2C Construcción de la Ciudad](#), núm. 0, p. 25-38.

[Accés al text complet en línia](#)

RIBAS, Manuel. L'urbanista Ildefons Cerdà. Dins: [Serra d'or](#), any XI, n. 119 (Ago. 1969), p. 13-17

SABATÉ, Joaquim. De la casa aislada a los bloques y a la manzana cerrada en el proyecto Cerdà. Dins: [Historia Urbana. Revista de Historia de las Ideas y de las Transformaciones Urbanas](#); 1997, núm. 4: p. 5-26.

SAENZ, F. Ildefonso Cerdà y la evolución urbana de Barcelona. Dins: *Revista de Obras Publicas*: Año CXIX, n. 3085 (Mayo. 1972), p.384-392.

[Accés al text complet en línia](#)

SANMARTÍ, Jaume. La Destrucción visual del ensanche de Barcelona. Dins: [Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo](#), núm. 112 (1976), p. 21-31.

[Accés al text complet en línia](#)

SORIA y PUIG, Arturo. Ildefonso Cerdà y su idea urbanística. Dins: [Hogar y Arquitectura](#), núm. 69 (Mar.-Abr. 1967), p.65-72.

SURIOL; Josep. Los ingenieros de caminos en la transformación urbana de las ciudades españolas a finales del siglo XIX. El caso de Barcelona. Dins: *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*; 2002, núm. 6 (120): p. 1-18.

[Accés al text complet](#)

Tesis doctorals

MAGRINYÀ, Francesc. [La Théorie urbanistique d'Ildefons Cerdà et son application à l'Ensanche de Barcelona une genèse d'urbanisme de réseaux](#).

Tesi doctoral-Universitat Politècnica de Catalunya. 2003

PARICIO, Antoni. [Anàlisi del sistema constructiu a base de murs de càrrega, utilitzats en la formació de l'Eixample de Barcelona](#).

Tesi doctoral-Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, 1998.

Tesines

VALENTÍ, Antonio. [Análisis comparativo de la obra de Ildefonso Cerdà](#). Barcelona : Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports. Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), 1990

Nota: Tesi de llicenciatura

Projectes final de carrera

ARAGONÈS, Lluís. [La Construcció a l'Eixample de Barcelona](#)

Projecte final de carrera-Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Universitària Politècnica de Barcelona, 1994

RIGOLA, Albert. [Evolució del Pla Cerdà](#).

Projecte final de carrera-Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Universitària Politècnica de Barcelona, 1997

Vídeos

GASULL, Francesc; MAGRINYÀ; Francesc. [Tres propostes de Cerdà per l'Eixample de Barcelona 1855, 1859, 1863](#), Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca, 1994

Cartografia

[Barcelona 1714/1940 : 10 plànols històrics = 10 planols históricos = 10 plans historiques = 10 historical maps](#). Barcelona: Centre de Cultura Contemporània de Barcelona: Institut Municipal d'Història: Lunwerg Editors, [1992?]

Pàgines web

Any Cerdà

<http://www.anycerda.org/web/any-cerda/fa-150-anys/el-pla-cerda>(català)

<http://www.anycerda.org/web/es/any-cerda/fa-150-anys/el-pla-cerda> (castellano)

Cerdà: urbs i territori

http://www.ietcat.org/htmls04/cerda/home_ct.htm

Web de l'exposició del mateix nom. Recursos a càrrec de l'Institut d'Estudis Territorials de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona

Pro-eixample

<http://www.proeixample.com/>

Altres biblioteques i arxius on trobar informació

Arxiu Municipal del Districte de L'Eixample

Web: <http://www.bcn.es/arxiu/eixample>

[Guia temàtica Biblioteca ETSAB: Arxius d'arquitectura i urbanisme de Barcelona, Catalunya i altres](#). [Barcelona] : Biblioteca ETSAB, 2015-

Altres guies temàtiques d'interès

[Guia temàtica Biblioteca ETSAB : Tipologies residencials de l'Eixample](#). [Barcelona] :
Biblioteca ETSAB, 2017

Per actualitzar i ampliar informació a bases de dades i catàlegs

Per a conèixer i saber com s'utilitzen les bases de dades, podeu consultar la *Guia d'ajuda: Com cercar informació a les revistes d'arquitectura, construcció i urbanisme* ([consultable en línia](#)).

Base de dades / catàleg	Matèries
Catàleg biblioteques UPC	Pla Cerdà Cerdà Ildefons 1815-1876 Eixample (Barcelona, Catalunya : Barri) Eixample (Barcelona, Catalunya) – Història
Catàleg Col·lectiu Biblioteques Universitàries Catalanes (CCUC)	Pla Cerdà Cerdà Ildefons 1815-1876 Eixample (Barcelona, Catalunya : Barri) Eixample (Barcelona, Catalunya) -- Història
Catàleg del COAC Recull el fons de la biblioteca del COAC, inclòs gran part dels articles de les revistes espanyoles que reben.	Cerdà i Sunyer, Ildefons, 1815-1876 Plans d'eixample--Catalunya--Barcelona--1855-1863. Barcelona--Plans i projectes--Eixample. Eixample (Barcelona)
URBADOC Urbanisme i arquitectura del paisatge a Europa (consultable des de la UPC i usuaris externs amb accés a la intranet UPC)	Descriptores: Derecho urbanístico; Ensanches urbanos; Ordenanzas municipales; Historia del urbanismo Topónimos: Barcelona Nombres citados: Cerdá y Sunyer, Ildefonso

<p style="text-align: center;">Avery</p> <p style="text-align: center;">Articles d'unes 800 revistes d'arreu del món (consultable des de la UPC i usuaris externs amb accés a la intranet UPC)</p>	<p>Subject:</p> <p>City planning--19th century--Spain--Barcelona--Plan Cerdá</p> <p>Cerdá, Ildefonso, 1815-1876</p> <p>Cerdá, Ildefonso, 1815-1876. Teoría de la construcción de las ciudades: Cerdá y Barcelona</p> <p>Cerdá, Ildefonso, 1815-1876. Teoría de la viabilidad urbana: Cerdá y Madrid</p>
<p style="text-align: center;"><u>RIBA Online catalogue</u></p> <p>Recull informació des de 1978 d'unes 400 revistes d'arquitectura d'arreu del món més d'altres tipus de publicacions a la British Architectural Library.</p>	<p>Subject:</p> <p>Town planning: Spain: Barcelona: Ensanche</p> <p>Cerda y Suner, Ildefonso, 1815-1876</p>